

KLACHTNUMMER : 21.0388

DE KLACHTENCOMMISSIE VOOR GGZ NOORD-HOLLAND-NOORD
HEEFT HET VOLGENDE OVERWOGEN EN GEOORDEELD OMTRENT DE OP 29 DECEMBER 2021
BINNENGEKOMEN KLACHT IN HET KADER VAN DE WET VERPLICHTE GEESTELIJKE GEZONDHEIDSZORG
(WVGGZ) VAN:

A.
verblijvende in kliniek B. van GGZ Noord-Holland-Noord (hierna: de instelling) te C.,
hierna te noemen: klager

tegen

D.,
werkzaam als psychiater bij de instelling,
hierna te noemen: verweerder.

1 VERLOOP PROCEDURE

- Het klaagschrift vergezeld van een schorsingsverzoek van 28 december 2021, ontvangen op 29 december 2021.
- Het verweerschrift, ontvangen op 3 januari 2022.

De commissie heeft met toestemming van klager (een deel van) het medisch dossier (hierna: 'EDP') van klager ingezien.

Partijen hebben hun standpunt voor de commissie toegelicht op de zitting van 5 januari 2022. In verband met de beperkende maatregelen door de uitbraak van Covid-19 heeft de zitting plaatsgevonden in een beveiligde online omgeving (Lifesize).

Bij de zitting waren aanwezig:

- Klager, bijgestaan door E., patiëntvertrouwenspersoon ;
- Namens verweerder en de instelling: F., arts.

1.1 BESLISTERMIJN

De klachtencommissie is gehouden binnen veertien dagen na ontvangst van de klacht (uiterlijk 12 januari 2022) schriftelijk en gemotiveerd op de klacht te beslissen. Op 5 januari 2022 is de beslissing telefonisch aan partijen medegedeeld.

1.2 SCHORSINGSBESLISSING

Nu de zorgverantwoordelijke heeft toegezegd het verlenen van verplichte zorg – het toedienen van dwangmedicatie – uit te stellen totdat de commissie op de klacht heeft beslist, behoeft het verzoek tot schorsing van klager geen bespreking meer.

2 STANDPUNTEN VAN PARTIJEN

2.1 STANDPUNT KLAGER

Klager maakt allereerst bezwaar tegen het gedwongen innemen van medicatie, namelijk antipsychotica. Volgens klager is er geen 'motief' voor het toedienen van deze medicatie. Klager gunt zichzelf rust en verwacht dit zonder medicatie te krijgen, [...]

Daarnaast maakt klager bezwaar tegen de gedwongen opname. Klager voelt zich onrustig omdat hij uit zijn comfortabele omgeving is gehaald en zonder reden is opgenomen. Voor klager is het onduidelijk waarom hij is opgenomen.

Tot slot klaagt klager dat hij onvoldoende geïnformeerd wordt over de situatie en vooral over de medicatie en dat 'er niet wordt gekeken naar zijn eigen 'plan van aanpak'.

2.2 STANDPUNT VERWEERDER

Verweerder stelt in zijn verweerschrift het volgende: er is een indicatie voor antipsychotica omdat klager psychotisch is. Er zijn sterke aanwijzingen voor een schizofrene ontwikkeling met desorganisatie. Daaruit vloeit dreigend ernstig nadeel voort, namelijk sociaal maatschappelijke teloorgang.[...]

Omdat ziektebesef afwezig is en er geen bereidwilligheid is voor het gebruiken van antipsychotica, is dwang geïndiceerd. Dit is proportioneel omdat het dreigend ernstig nadeel van dusdanige ernst is dat het dwangbehandeling rechtvaardigt. Het is voorts subsidiair omdat opname ter herstructurering en het aanbieden van periodieke gesprekken niet heeft geleid tot afname van de desorganisatie en dus niet tot het wegnemen van het dreigend ernstig nadeel. Behandelen met antipsychotica is volgens de richtlijn geïndiceerd bij het gedesorganiseerde type van schizofrenie, en is daarom doelmatig.

3 OVERWEGINGEN EN BEOORDELING DOOR DE KLACHTENCOMMISSIE

3.1 VOORVRAAG

Op grond van (artikel 10:3 van) de Wvvggz kunnen alleen klachten worden ingediend over de daarin opgesomde besluiten. In de klachtprocedure kan niet worden geklaagd over de inhoud van de crisismaatregel, machtiging tot voortzetting van de crisismaatregel of zorgmachtiging als zodanig (artikel 10:6, tweede lid, Wvvggz). Een klacht kan wel betrekking hebben op de uitvoering daarvan (artikelen 8:7 en 8:9 Wvvggz).

Klager maakt bezwaar tegen – zo begrijpt de commissie – de hierna te noemen beslissingen [...] van de zorgverantwoordelijke tot gedwongen opname en het toedienen van dwangmedicatie. Deze klachten zijn gebaseerd op artikel 10:3 van de Wvvggz. De commissie is in zoverre dus bevoegd kennis te nemen van de klachten en klager is ook ontvankelijk in zijn klachten.

Daarnaast klaagt klager dat 'er niet wordt gekeken naar zijn eigen plan van aanpak'. Deze klacht valt niet onder de reikwijdte van artikel 10:3 Wvvggz, waardoor de commissie ten aanzien van deze laatste klacht onbevoegd is en klager niet-ontvankelijk.

3.2 FEITEN EN OMSTANDIGHEDEN

Bij de beoordeling van de klachten gaat de commissie uit van de volgende feiten:

- [...];
- [...];
- Diezelfde dag is een medische verklaring opgesteld waarna de burgemeester van de gemeente C. een crisismaatregel heeft afgegeven voor (onder andere) het toedienen van medicatie en opname in een accommodatie voor de duur van drie dagen;

- Klager is[...]– ter uitvoering van de crisismaatregel – verplichte zorg aangezegd, onder meer het toedienen van medicatie en het opnemen in een accommodatie. Klager is per die datum gedwongen opgenomen in de instelling;
- De rechtbank Noord-Holland, locatie Alkmaar, heeft [...]het verzoek tot voortzetting van de crisismaatregel toegewezen voor de duur van drie weken;
- Op [...] is een voorstel inzake zorgmachtiging aansluitend op de voortzetting crisismaatregel opgesteld en, onder begeleiding van een eveneens [...]opgestelde medische verklaring en zorgplan, ingediend bij het Openbaar Ministerie;
- Naar aanleiding van voornoemd voorstel heeft de Officier van Justitie [...]een verzoekschrift voor een zorgmachtiging bij de Rechtbank Noord-Holland, locatie Alkmaar, ingediend;
- Klager is[...]– ter uitvoering van de voortzetting van de crisismaatregel – verplichte zorg aangezegd, namelijk het toedienen van medicatie;
- Klager heeft, met uitzondering van twee dagen, steeds geweigerd medicatie in te nemen;
- Op 28 december 2021 heeft klager voornoemd klaagschrift opgesteld;
- De zorgverantwoordelijke heeft vervolgens toegezegd het toedienen van de dwangmedicatie uit te stellen totdat de commissie op de klacht heeft beslist;
- De zitting omtrent de verzochte zorgmachtiging heeft plaatsgevonden op 5 januari 2022, vlak voor de zitting van de klachtencommissie. Partijen hebben ter zitting van de commissie verklaard dat de zorgmachtiging mondeling is verleend. Ook is verklaard dat de behandeld rechter kennis heeft genomen van het eigen plan van aanpak van klager.

3.3 BEOORDELING

De commissie zal de beslissingen waartegen klager klaagt, aan de volgende wettelijke criteria toetsen. Artikel 2:1 Wvvgz bepaalt dat bij alle fases ten aanzien van verplichte zorg, beoordeeld dient te worden of deze zorg voldoet aan de eisen van proportionaliteit, subsidiariteit, doelmatigheid en (patiënt)veiligheid. Deze beginselen brengen mee dat het voorkomen van dwang centraal staat. Eerst zullen alle alternatieven die op vrijwilligheid gebaseerd zijn volledig moeten worden benut, voordat dwang kan worden overwogen. Dwang kan aldus alleen in uiterste nood worden ingezet.

De commissie komt, op grond van de stukken en wat tijdens de zitting is besproken, tot de volgende overwegingen en conclusies.

Klachtonderdeel 1: dwangmedicatie

De commissie stelt voorop dat zij bij de beoordeling van deze klacht niet op de stoel van de medisch behandelaren van klager gaat zitten en dat zij de beoordeling van het medische toestandsbeeld van klager zoals dat uit de stukken blijkt en ter zitting is aangevuld tot het hare zal nemen.

Uit de stukken blijkt dat klager is gediagnosticeerd met een psychotische stoornis, waarbij de desorganisatie in handelen en denken op de voorgrond staat. [...]

In de beschikking van de rechtbank waarin de machtiging tot voortzetting van de crisismaatregel is verleend, oordeelt de rechtbank dat het ernstig vermoeden bestaat dat het gedrag dat voortvloeit uit de stoornis van klager, ernstig nadeel veroorzaakt voor of van klager of een ander. Ter afwending van dit nadeel is verplichte zorg nodig, onder meer in de vorm van dwangmedicatie.

De commissie stelt vast dat de instelling door de behandeling met medicatie uitvoering wil geven aan de door de rechtbank voor klager afgegeven (voortzetting van de) crisismaatregel. Dat er op grond van de stoornis van klager een dreigend ernstig nadeel is, staat dan ook vast.

Naar het oordeel van de commissie is de behandeling met antipsychotica onder de huidige omstandigheden gerechtvaardigd, gelet op de bij klager geconstateerde stoornis en hetgeen verder naar voren is gebracht. Zo blijkt uit de stukken en de – namens verweerder ter zitting gedane – toelichting, dat klager geen ziektebesef heeft en zijn medicatie – met uitzondering van twee dagen – steevast weigert. Behandeling op vrijwillige basis lijkt op geen enkele manier mogelijk. Dit, terwijl, ook na het staken van het cannabisgebruik, het gedesorganiseerde denken van klager gedurende

zijn opname niet is verbeterd. De opname ter herstructurering en het aanbieden van periodieke gesprekken hebben aldus niet geleid tot afname van de desorganisatie
Met verweerder is de commissie van oordeel dat niet behandelen met medicatie, zoals klager voorstelt, onder de huidige omstandigheden niet verantwoord is en klager verder zou verwijderen van zijn doel (een 'gewoon' leven leiden[...])
De commissie oordeelt dat ook aan de overige wettelijke vereisten is voldaan. Klachtonderdeel 1 wordt daarom **ongegrond** verklaard.

Klachtonderdeel 2: opname in de instelling

De commissie stelt vast dat de instelling ook met de opname van klager in de instelling uitvoering geeft aan de door de rechtbank voor klager afgegeven crisismaatregel. Zoals onder klachtonderdeel 1 al is besproken, lijkt behandeling op vrijwillige basis op geen enkele manier mogelijk. De commissie oordeelt op basis van deze feiten en omstandigheden dat geen minder ingrijpend alternatief mogelijk is dan de opname van klager in de instelling, met als doel klager te kunnen behandelen om zijn leven weer op de rit te krijgen. Klager heeft nog aangevoerd dat er ten onrechte geen overleg met hem is gevoerd, voorafgaand aan de opname en dat hij onvoldoende geïnformeerd is, maar dit is niet het beeld dat naar voren komt uit de stukken in het dossier.
Gezien het voorgaande concludeert de commissie dat aan de eisen van proportionaliteit, subsidiariteit en doelmatigheid en veiligheid is voldaan. Klachtonderdeel 2 wordt daarom eveneens **ongegrond** verklaard.

4 BESLISSING DOOR DE KLACHTENCOMMISSIE

Op grond van het voorgaande is de klachtencommissie van oordeel dat de klacht van klager op beide klachtonderdelen **ongegrond** is.

Aldus gedaan op 5 januari 2022, verzonden op 11 januari 2021.

Vastgesteld door de volgende commissie:

C.C.A.M. Kraus (voorzitter), mr. M.I. Bos (lid-jurist), R. Kok (lid-psychiater) (leden), bijgestaan door M. Amende (ambtelijk secretaris).

Namens deze,
C.C.A.M. Kraus
voorzitter

Beroep

De Wvvgz geeft betrokkene (klager), diens vertegenwoordiger, de zorgaanbieder of een nabestaande van betrokkene de mogelijkheid om binnen 6 weken na de uitspraak van de commissie een schriftelijk en gemotiveerd verzoekschrift in te dienen bij de rechter van rechtbank Noord-Holland, gelegen aan de Kruseman van Eltenweg 2, 1817 BC Alkmaar.

DEZE UITSPRAAK WORDT TOEGEZONDEN AAN:

A., Betrokkene/cliënt
E. en H., vertegenwoordiger betrokkene/PVP
I., advocaat
J., Geneesheer directeur
GGZ Noord-Holland-Noord (zorgaanbieder)
D., zorgverantwoordelijke

GGZ Klachtencommissie voor Noord-Holland-Noord

Inspectie Gezondheidszorg en Jeugd.